

Mimovládna nezisková organizácia – od neziskovej činnosti k podnikaniu

Mimovládna nezisková organizácia a sociálna ekonomika

Ste občianske združenie, nezisková organizácia alebo nadácia? Poskytujete spoločensky prospešné služby, aby ste pomohli zlepšiť kvalitu života ľudí, vytvárať podmienky pre ich integráciu do spoločnosti, zaoberáte sa obhajobou ich práv, vzdelávaním, ochranou zdravia, životného prostredia alebo prispievate k riešeniu iných spoločenských alebo komunitných problémov?

Z definície poslania mimovládnych neziskových organizácií vyplýva, že takéto **aktivity realizujete nezávisle od štátu** a prostredníctvom **nehospodárskej činnosti**, ktorej hlavným cieľom je **dosahovanie pozitívneho sociálneho vplyvu**. **Spĺňate tým charakteristické znaky subjektov sociálnej ekonomiky**, ako ich definuje Zákon č. 112/2018 Z.z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch v znení neskorších predpisov (ďalej len Zákon o SE/SP), ktorého cieľom je vytvoriť priaznivé podmienky a podporné mechanizmy pre rozvoj sociálneho podnikania na Slovensku.

Zákon prináša nové možnosti tým, ktorí by svoje doteraz neziskové činnosti, niekedy možno len voľnočasové aktivity v rámci svojej komunity alebo inovatívne myšlienky mohli posunúť k formám, ktoré im popri primárnom sledovaní spoločenského prospechu, prinesú príjmy a vytvoria **potenciál pre dlhodobú udržateľnosť takýchto aktivít**.

Čo prináša zákon o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch mimovládnym neziskovým organizáciám ?

Zákon umožňuje, aby ste sa zo subjektu sociálnej ekonomiky posunuli k **sociálnemu podnikaniu** a stali sa **sociálnym podnikom**, prípadne svoj status aj verejne deklarovali prostredníctvom štatútu **registrovaného** sociálneho podniku. Môžete oň požiadať na Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Štatút registrovaného sociálneho podniku vám otvára dvere k rôznym **formám podpory zo strany štátu, prípadne miestnej a regionálnej samosprávy**.

Zákon o SE/SP) aktuálne rozoznáva tri základné typy registrovaných sociálnych podnikov:

Integračný - verejnoprospešný podnik, ktorého pozitívnym sociálnym vplyvom je podpora zamestnanosti prostredníctvom zamestnávania znevýhodnených alebo zraniteľných osôb.

Sociálny podnik bývania - verejnoprospešný podnik, ktorého pozitívnym sociálnym vplyvom je zabezpečovanie spoločensky prospešného nájomného bývania.

Všeobecný registrovaný sociálny podnik - pozitívny sociálny vplyv dosahuje napĺňaním verejného alebo komunitného záujmu poskytovaním ktorejkoľvek spoločensky prospešnej služby uvedenej v Zákone o SE/SP.

(Podmienky registrácie na MPSVR SR je možné nájsť na stránke <https://www.employment.gov.sk/sk/praca-zamestnanost/socialna-ekonomika/>.)

V čom podnikat?

Sociálny podnik vykonáva aspoň jednu zo svojich činností v rámci aktivít sociálnej ekonomiky, teda hlavným cieľom tejto činnosti je dosahovanie pozitívneho sociálneho vplyvu. Dosahuje ho poskytovaním spoločensky prospešnej služby, ktorou podľa Zákona o SE/SP je:

- poskytovanie zdravotnej starostlivosti,
- poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárna starostlivosť,
- tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt,
- ochrana ľudských práv a základných slobôd,
- vzdelávanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry,
- výskum, vývoj, vedecko-technické a informačné služby,
- tvorba a ochrana životného prostredia a ochrana zdravia obyvateľstva,
- služby na podporu regionálneho rozvoja a zamestnanosti,
- zabezpečovanie bývania, správy, údržby a obnovy bytového fondu,
- poskytovanie finančných prostriedkov subjektom SE na vykonávanie vyššie uvedených spoločensky prospešných služieb.

Sociálne podnikanie sa odvíja od vnútornej motivácie riešiť problémy a zmeniť nedostatky na príležitosti. Pri uvažovaní nad podnikateľskou príležitosťou a udržateľnosťou sociálneho podniku si odpovedzte na nasledovné otázky:

- Čo vás motivuje k tomu, aby ste ako občianske združenie, nezisková organizácia alebo nadácia začali podnikat?
- Aké spoločenské alebo komunitné potreby chcete podnikaním naplniť?
- Aký problém chcete riešiť? Aké sú jeho príčiny a dôsledky? Aké riešenie ponúkate?
- Ako budete merať pozitívny sociálny vplyv vašej činnosti?
- Budete podnikat v oblasti, v ktorej ste doteraz vykonávali nehospodársku činnosť?
- Chcete zamestnávať znevýhodnené a zraniteľné osoby? Ak áno, ste pripravený na pravdepodobne pomalší adaptačný proces znevýhodnených a zraniteľných zamestnancov a poskytovanie ďalších podporných služieb, ktoré sú často potrebné?
- Aké svoje schopnosti, zručnosti, doterajšie skúsenosti môžete v podnikaní využiť? Čo sa potrebujete ešte naučiť?
- Kto bude mať na starosti podnikanie a podporné činnosti s tým spojené? Máte na to ľudí?
- Ako bude vyzerat váš model sociálneho podnikania? Ako budete financovat dosahovanie pozitívneho sociálneho vplyvu?

Či už máte alebo nemáte úplne jasno v tom, ako sa pustiť do sociálneho podnikania, navštívte nás v Regionálnych centrách sociálnej ekonomiky.

Radi vás budeme BEZPLATNE sprevádzať pri vašich úvahách a plánoch v sociálnom podnikaní.